

ת"פ 3238/03/11 - מדינת ישראל נגד יהודה בן יאיר

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 3238-03-11 מדינת ישראל נ' בן יאיר(עציר) 15 בדצמבר 2014

בפני כב' השופטת רונית בש

בעניין: מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

המאשימה

נגד

יהודה בן יאיר (עציר)

ע"י ב"כ עוה"ד אולג פרגין (סנגוריה

ציבורית)

הנאשם

גזר דין (נוסף)

(לאחר הפקעת צו של"צ)

1. בהחלטתי מיום 23.10.14, הוריתי כי צו השל"צ (שירות לתועלת הציבור), בהיקף של 280 שעות, שהושת על הנאשם בתיק זה בגזר הדין, שניתן ביום 9.7.12, ע"י כב' השופטת צילה קינן, כתוארה אז (להלן: "גזר הדין"), יופקע, זאת תוך היעדרות לבקשת שירות המבחן מיום 15.9.14 להורות בדבר הפקעת צו השל"צ והטלת עונש חלופי תחתיו. ודוק, מבקשת שירות המבחן עולה, כי נוכח ההתדרדרות במצב ההתמכרותי של הנאשם, נוכח העובדה שהוא לא ביצע את צו השל"צ כנדרש ועל רקע היותו עצור מיום 19.5.14 עד תום ההליכים נגדו בגין עבירות שוד, גניבה ונהיגה ללא רישיון נהיגה - מתבקש בית המשפט לקיים דיון מחודש בעניינו, תוך מתן הדעת להמלצת שירות המבחן להפקיע את צו השל"צ ולהטיל עונש חלופי תחתיו על הנאשם.

2. כתב האישום בתיק זה - העובדות והראיות החיקוק

האישום הראשון

ביום 17.2.11 בשעה 11:55 לערך נכנס הנאשם לסניף דואר ברח' דבורה 7 בקרית מוצקין (להלן: "סניף הדואר"), שאז איים הנאשם על פקידת הסניף, תמר ברונפיל (להלן: "פקידת סניף הדואר"), שתיתן לו את הכסף שנמצא בסניף הדואר, זאת בדרך של מסירת פתק לפקידת סניף הדואר שתוכנו: "זה שוד תשימי את כל הכסף ותתני לי יש לי אקדח תיזהרי לצעוק". למראה הפתק הנ"ל, קמה פקידת סניף הדואר מכיסאה במהירות ורצה לעבר הנאשם, שאז ברח הנאשם מסניף הדואר. הנאשם הורשע בגין האישום הראשון, עפ"י הודאתו בעבירה של ניסיון לשוד, עבירה לפי סעיף 402(א) וסעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

האישום השני

במעשיו המתוארים באישום השני הפר הנאשם הוראה חוקית שניתנה בבית משפט השלום בקריות בתיק מ"ת 14495-06-09 ביום 18.6.09, לפיה נקבע כי הנאשם ישהה במעצר בית מלא. הנאשם הורשע בגין האישום השני, עפ"י הודאתו, בעבירה של הפרת הוראה חוקית, עבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

3. בגזר הדין הוטלו על הנאשם העונשים הבאים:

א. צו של"צ בהיקף של 280 שעות (צו השל"צ שהופקע בנידון דידן).

ב. צו מבחן למשך שנה וחצי, במסגרתו היה על הנאשם להמשיך בטיפול במסגרת הליך הגמילה.

ג. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור הנאשם עבירת רכוש, שהעונש הקבוע בגינה הוא 3 שנות מאסר ומעלה.

ד. מתן התחייבות כספית בסך 5,000 ₪ להימנע מעבירה במשך 3 שנים.

ה. פיצוי למתלוננת, עפ"י כתב האישום (פקידת סניף הדואר) בסכום של 3,000 ₪.

4. אין חולק כי הפיצוי למתלוננת שולם ע"י הנאשם וכי הנאשם עמד בתנאי צו המבחן. כמו כן יש לציין כי

עונש המאסר על תנאי הנ"ל הופעל במסגרת גזר הדין שניתן על ידי בת"פ 14-06-471 בגין הרשעת הנאשם בעבירות המאזרחות לעבירות מושא כתב האישום בתיק זה (4 עבירות של גניבה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), עבירת שוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין וכן 5 עבירות של נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, בצד 5 עבירות של נהיגה בהיעדר פוליסת ביטוח, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי).

5. בדיון בפניי ביום 8.12.14 טענו בפניי ב"כ הצדדים זה בכה וזה בכה.

6. ב"כ המאשימה ציין בטיעונו לעונש את גזר הדין, שהושת על הנאשם בגין העבירות המאזרחות לעבירה שבפנינו, כמצוין לעיל (נע/1), וכי במסגרתו הושת על הנאשם עונש של מאסר בפועל לתקופה כוללת של 55 חודש, תוך הפעלת התנאי שהושת בתיק זה. ב"כ המאשימה ביקש להתייחס בחומרה לעבירת הניסיון לשוד בה הורשע הנאשם בתיק זה, בציינו כי כב' השופטת קינן קבעה בגזר הדין כי מעשי הנאשם מצדיקים ענישה מחמירה בדמות מספר שנות מאסר מאחורי סורג ובריה, אולם נתנה קדימות לפן השיקומי שעלה מתסקיר שירות המבחן ולא מיצתה את הדין עם הנאשם.

ב"כ המאשימה הבהיר, כי המאשימה מודעת לכך שהנאשם כיום מרצה עונש לא מבוטל של מספר שנות מאסר, אולם, יחד עם זאת, ביקש כי יושת על הנאשם בתיק זה עונש מוחשי בן מספר שנים.

להמחשת עמדתו ציין ב"כ המאשימה את גזר הדין שניתן בת"פ 34732-07-12, ביום 31.3.14, לאחר הפקעת צו מבחן. עפ"י גזר הדין הנ"ל של כב' השופט דניאל פיש, בבית משפט זה הושת על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 24 חודש, בניכוי ימי מעצרו, זאת לאחר שהתנגד לרצות עונש של מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות ולאחר הפקעת צו המבחן, כאמור. דא עקא, שבמקרה הנ"ל דובר בנאשם שהורשע בעבירות חמורות יותר מהעבירות בהן הורשע הנאשם בתיק זה (עבירות שעניינן שוד בנסיבות מחמירות, פציעה בנסיבות מחמירות ושידול והטרדת עד).

7. הסנגור ביקש, מנגד, ליתן את הדעת לכך שבמקרה דנן עסקינן בעבירה של ניסיון שוד המצויה במדרג הנמוך של העבירות מסוג זה, כפי שעולה מעובדות כתב האישום. עוד ציין הסנגור את נסיבותיו האישיות של הנאשם, אשר עבר בהצלחה את הליך הגמילה מושא צו המבחן בתיק זה, אולם שב והתמכר לסמים, בין היתר על רקע טרגדיה אישית שפקדה אותו (מות בנו התינוק). הסנגור טען, כי כתוצאה מכך מעד הנאשם וביצע את העבירות בגינן נדון לעונש של 55 חודשי מאסר. הסנגור ציין, כי הנאשם היה מעוניין להשלים את ביצוע צו השל"צ אך לא עלה בידו לעשות כן מפאת מעצרו בתיק האחר. בנקודה זו יוער כבר עתה, כי אין לנאשם להלין אלא על עצמו בלבד על כך שלא השלים את ביצוע צו השל"צ נוכח מעצרו, לאחר ששב וביצע עבירות פליליות, לרבות עבירת שוד. הסנגור הוסיף וציין כי בתיק האחר נתן בית המשפט את הדעת, לחומרא, לכך שהנאשם לא למד את הלקח מהענישה המקלה שהושתה עליו בתיק זה (ראה עמ' 13 לנע/1) והחמיר בדינו של הנאשם. הסנגור ביקש מביהמ"ש ליתן את הדעת לכך שהנאשם מרצה תקופת מאסר ממושכת וכן להליך השיקום בו נתון הנאשם במסגרת כותלי בית הסוהר (הנאשם נמצא באגף של נקיים מסמים, עובד ומיעד לתכנית גמילה ארוכת טווח). עוד ציין הסנגור, כי בתיק אחר בבית משפט השלום לתעבורה בחיפה, במסגרתו הופקע צו של"צ שהושת על הנאשם, לא הוסיף בית המשפט רכיב של מאסר בפועל לרכיבי הענישה המקוריים, כי אם עונש של פסילה לתקופה של 6 חודשים נוספים מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה (ראה נע/2). הסנגור ביקש, בנסיבות העניין, להטיל על הנאשם מאסר בפועל בחופף לתקופת המאסר אותה מרצה הנאשם, ולכל היותר, להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל למשך 280 שעות בלבד, שזהו היקף צו השל"צ שהופקע, ולא יותר מכך.

8. הנאשם הביע בפני בית המשפט חרטה, ביקש רחמים, וציין כי הוא עבר תקופה קשה לאחר שנפטר בנו וכי הוא מתכוון לשקם את עצמו.

9. סעיף 71ד(3) לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי להטיל על הנאשם, חלף צו של"צ שבוטל, עונש נוסף על העבירה המקורית, בהתחשב, בין השאר, בכל עונש שהוטל עליו על העבירה המקורית. כעת על בית המשפט להחליט בדבר "העונש הנוסף" שיושת על הנאשם חלף צו השל"צ.

10. לחובת הנאשם יש לציין את חומרת העבירות בהן הורשע בתיק זה, תוך הדגשת חומרת העבירה של ניסיון לשוד. כב' השופטת קינן ציינה בגזר הדין את חומרת עבירת השוד, לרבות הניסיון לעבור עבירה זו, הנעוצה בכך שעבירה זו מערערת את תחושת הביטחון האישי של הציבור, הזכאי להתהלך בשלווה

ולחיות בבטחה. בנקודה זו יפים דבריה הבאים של כב' השופטת ארבל בע"פ 4177/06 **מדינת ישראל אבו הויד: " העבירה בה הורשע המשיב חמורה היא גם בנסיבות בהן לא נעשה שימוש בנשק. היא מבטאת אי קבלה של תפיסות היסוד של החברה באשר לכבוד שיש לנהוג בגופו של אדם ובזכותו על רכושו" (ניתן ביום 21.6.06).**

וכן דבריו הבאים של כב' השופט רובינשטיין בע"פ 3219/09 **חביבי נ' מדינת ישראל: "ככלל עבירות שוד דינן מאסר בפועל והטעמים לכך ברורים - הצורך בהרתעה ובגמול, וגם בהרחקת העברין מן החברה לתקופה מתאימה; ויש מהן הנענשות בשנות מאסר ארוכות, וכך ראוי..." (ניתן ביום 7.7.09).**

11. כך גם במקרה דנן מן הראוי להתייחס בחומרה לכך שהנאשם הטיל מורא על פקידת סניף הדואר, באיימו עליה, באמצעות פתק בו נרשם, כי מדובר בשוד, זאת בצד דרישה כי תיתן לו את כל הכסף, מאחר שיש לו אקדח וכי תיזהר לבל תצעק. אין צורך להכביר במילים באשר לתחושתה הקשה של פקידת הסניף במהלך האירוע הנ"ל, אשר מטבע הדברים הובילה לערעור בטחונה האישי. לאמור לעיל יש להוסיף את העובדה שהנאשם אף ביצע עבירה של הפרת הוראה חוקית, בכך שהפר תנאי של מעצר בית שהושת עליו על ידי בית משפט השלום בקריות, לצורך ביצוע העבירה מושא האישום הראשון (הניסיון לשוד).

12. כב' השופטת קינן בגזר הדין קבעה, כי **"עד כאן לחומרה, שעל פיה לבד ראוי היה לגזור על הנאשם עונש מאסר למשך מספר שנים"** (פסקה 6 לגזר הדין).

ברם, לא מוצה הדין עם הנאשם, תוך מתן אינטרס של בכורה לרכיב השיקומי בגזירת הדין, זאת בהתחשב בנסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם, ובכך שגילה מוטיבציה לשיקום וסיים בהצלחה חלק משמעותי מהליך הגמילה בו היה נתון. לפיכך, אומצה בגזר הדין המלצת שירות המבחן והוטלו עליו רכיבי הענישה הנ"ל, לרבות צו השל"צ שהופקע.

13. בצד חומרת העבירה יש ליתן את הדעת בנידון דידן לכך שהעבירה של ניסיון שוד אינה מצויה במדרג הגבוה של העבירות מסוג זה, זאת כפי שטען ב"כ הנאשם בנקודה זו ובצדק. הנאשם הפסיק את מעשהו, לא השלים את ביצוע העבירה וברח מסניף הדואר עת שהתקדמה לעברו פקידת הסניף. כמו כן, מעבר לאיומים המילוליים, לא פעל הנאשם בדרך של אלימות נוספת כלפי פקידת הסניף.

14. כמו כן, יש ליתן את הדעת לטובת הנאשם לכך שבמועד ביצוע העבירות בהן הורשע בתיק זה היה עברו נקי. עוד יש לציין, במסגרת השיקולים לקולא, כי הנאשם מרצה כעת מאסר בפועל לתקופה ממושכת של 55 חודש בתיק הנ"ל (נע"ל 1), במסגרתו גם הופעל עונש המאסר על תנאי שהוטל על הנאשם בתיק זה. זאת ועוד, הנאשם שילם את הפיצוי לפקידת הסניף ועמד בתנאי צו המבחן שהושת עליו, אם כי בשלב מאוחר יותר שב הנאשם לצורך סמים וביצע את העבירות בתיק הנ"ל (נע"ל 1). לכל האמור לעיל

יש להוסיף, במסגרת השיקולים לטובת הנאשם, את נסיבותיו האישיות הקשות, לרבות את הטרגדיה האישית הקשה שפקדה אותו (מות בנו התינוק), זאת כפי שעולה מטיעוני הסנגור בפניי. עוד יצוין, כי כיום הנאשם מנסה שוב לשקם את חייו בין כתלי בית הסוהר והוא, כאמור, מצוי באגף של נקיים מסמים, עובד ומיועד לתכנית גמילה ארוכת טווח. אף בפניי הביע הנאשם את כוונתו לשוב ולשקם את עצמו וביקש את רחמי בית המשפט.

15. בתיתי את הדעת לטעמים לחומר א בצד הטעמים לקולא, כמפורט לעיל, ולאחר ששקלתי את טיעוני ב"כ הצדדים בפניי, הנני בדעה כי מן הראוי להוסיף לרכיבי הענישה בגזר הדין מאסר בפועל לתקופה של שנה. עם זאת, מן הראוי להורות כי מחצית מהתקופה הנ"ל תרוצה בחופף לתקופת המאסר אותה מרצה הנאשם כעת, זאת תוך מתן הדעת הן לטעמים לקולא, הנזכרים לעיל, והן לכך שבגזר הדין נע/1 עמד מול עיניי, במסגרת קביעת העונש המתאים, כחלק מהשיקולים לחומר א - העונש המקל שהושת על הנאשם בתיק זה.

16. סיכומי של דבר - הריני להוסיף לרכיבי הענישה בגזר הדין עונש של מאסר בפועל לתקופה של שנה, תוך קביעה כי חצי שנה תרוצה במצטבר לתקופת המאסר אותה מרצה הנאשם כעת, כאמור לעיל, וחצי שנה תרוצה בחופף, כל זאת תוך ניכוי ימי מעצרו של הנאשם בתיק זה (מיום 16.2.11 עד ליום 29.3.11).

גזר דין נוסף זה יומצא לשרות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום כ"ג כסלו תשע"ה, 15/12/2014 במעמד הנוכחים.

רונית בש, שופטת